

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES AGRA DE LEBORÍS
CURSO: 1º BACHARELATO
MATERIA: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA
DEPARTAMENTO: LINGUA CASTELÁ E LITERATURA
DATA: 11 de maio de 2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar	
B1.1. Expor oralmente un tema especializado con rigor e claridade, documentándose en fontes diversas, organizando a información mediante esquemas, seguindo unha orde preestablecida e utilizando as técnicas de exposición oral e as tecnoloxías da información e da comunicación.	LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde previamente establecida.
	LCL1B1.1.2. Exprésase oralmente con fluidez, coa entoación, o ton, timbre e a velocidade adecuados ás condicións da situación comunicativa.
	LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
	LCL1B1.1.4. Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detecta as dificultades estruturais e expresivas, e diseña estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.
	LCL1B1.2.1. Sintetiza por escrito textos orais de carácter expositivo, de temas especializados e propios do ámbito educativo, discriminando a información relevante.
	LCL1B1.2.2. Recoñece as formas de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, analiza os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.3. Escoita de xeito activo, toma notas e suscita preguntas coa intención de aclarar ideas que non comprendeu nunha exposición oral.
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir	
B2.1. Desenvolver por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, empregando distintas estruturas expositivas (comparación, problema-solución, enumeración, causa-consecuencia, ordenación cronolóxica, etc.) e utilizando os recursos expresivos adecuados ás condicións da situación comunicativa.	LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.
	LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
	LCL1B2.1.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.
	LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do

	ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura.
	LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, propios do ámbito educativo, distinguindo as ideas principais e secundarias.
	LCL1B2.2.3. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).
B2.3. Ler, comprender e interpretar textos xornalísticos e publicitarios de carácter informativo e de opinión, recoñecendo a intención comunicativa, identificando os trazos propios do xénero e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	LCL1B2.3.1. Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión, discriminando a información relevante, recoñecendo o tema e a estrutura do texto, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.
B2.4. Realizar traballos de investigación sobre temas do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, obtendo a información de fontes diversas e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, a súa avaliación e a súa mellora.	LCL1B2.4.1. Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais.
	LCL1B2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.
	LCL1B2.4.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía).
	LCL1B2.4.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos.
Bloque 3. Coñecemento da lingua	
B3.1. Aplicar sistematicamente os coñecementos sobre as categorías gramaticais na realización, autoavaliación e mellora dos textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.
	LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.
B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais (substantivo, adxectivo, verbo, pronomes, artigos e determinantes), e explicar os seus usos e valores nos textos.	
	LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos, descritivos, expositivos.
B3.5. Aplicar os coñecementos adquiridos para a elaboración de discursos orais ou escritos con adecuada coherencia e cohesión.	

B3.6. Coñecer e manexar fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e avanzar na aprendizaxe autónoma.	LCL1B3.6.1. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para avanzar na aprendizaxe autónoma.
B3.7. Coñecer a orixe e a evolución das linguas de España e as súas principais variedades dialectais, recoñecendo e explicando os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas, e valorando a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural do noso país.	LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.
B3.8. Recoñecer os usos sociais e funcionais da lingua, amosando interese por ampliar o seu propio repertorio verbal e evitar os prexuízos e estereotipos lingüísticos.	LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que esixen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.
	LCL1B3.8.2. Explica, a partir dos textos, a influencia do medio social no uso da lingua, e identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración pexorativa cara ás persoas usuarias da lingua.
Bloque 4. Educación literaria	
B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media <u>ata a prosa do século XVI</u> a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media <u>ata a prosa do século XVI</u>
B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media <u>ata a prosa do século XVI</u> , identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.
	LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.
B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media <u>ata a prosa do século XVI</u> , detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media <u>ata a prosa do século XVI</u>
	LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.
	LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media <u>ata a prosa do século XVI</u>
	LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas.

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	<p>Procedementos: A avaliación das aprendizaxes desenvolvidas a partir da suspensión das actividades lectivas presenciais será continua e acentuará o seu carácter diagnóstico e formativo, coas adaptacións metodolóxicas para a superación das materias pendentes, sen ver minorados os resultados obtidos nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p> <p>Instrumentos: O profesorado de <i>Lingua castelá</i> avaliará este período a través das actividades, tarefas e exercicios que se detallan no apartado 3 de <i>Metodoloxía e actividades</i>. A este efecto seguiranse as seguintes indicacións:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Os profesores do departamento comprobarán a efectiva realización dos exercicios, traballos específicos, lecturas, redaccións, producións de textos creativos, presentacións orais, etc., que tivesen indicado aos seus alumnos. b) O alumnado coa materia suspensa nas avaliacións primeira e/ou segunda, terá a posibilidade de recuperala con exercicios e tarefas referidos aos dous primeiros trimestres. c) A realización comprobada destas tarefas é o elemento principal que se terá en consideración. A maiores, considerarase a corrección e calidade con que foron concluídos, a entrega das mesmas dentro do prazo establecido, así como a atención que mostraron en cada caso ás observacións do profesor ou profesora. d) O profesorado estará atento aos casos de alumnos que teñen dificultades ou impedimentos para acceder aos medios tecnolóxicos e de comunicación empregados neste período. Ningún alumno ou alumna nestas circunstancias pode ser obxecto de avaliación negativa. e) d) Atendendo ao carácter formativo e de diagnóstico que se asignou á avaliación deste período, o valor dos distintos rexistros e informacións que ofrecen as actividades como instrumentos de cualificación é o de contribuír en conxunto, de forma moi importante, á configuración da cualificación final.
Cualificación final	<p>Os criterios que deben servir de referencia para a toma de decisións en relación coa superación da materia serán os seguintes, sen prexuízo do carácter integrador e colexiado que sinala a normativa, tendo en conta que é no marco das sesións da avaliación onde se adoptarán as decisións orientadas a cumprir a principal das norma xerais enunciadas, a de favorecer a promoción xeral de todo o alumnado agás casos excepcionais debidamente xustificadas:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) A avaliación final será o resultado da media aritmética das cualificacións obtidas nas dúas primeiras avaliacións, coa ponderación positiva ou negativa que se derive do desenvolvemento

	<p>das actividades realizadas no terceiro trimestre.</p> <p>b) As cualificacións medias obtidas polos alumnos nas avaliacións primeira e segunda poderán experimentar un incremento de ata 1 punto en atención á efectiva realización, á entrega nos prazos estipulados e á calidade das tarefas encargadas no período non presencial.</p> <p>c) Non suspenderán os alumnos que tivesen unha nota media de aprobado antes do período das suspensións das clases. As observacións negativas que puideren emitirse sobre a realización das actividades do terceiro trimestre, non rebaixarán en ningún caso a nota que derive da media dos dous primeiros trimestres.</p> <p>d) Os alumnos con nota inferior a 5 e falta de traballo no período do terceiro trimestre sen razóns que a xustifiquen, oídas as opinións que se manifesten na xunta de avaliación, poderán suspender a materia. En calquera caso, no informe que se elabore figurarán propostos para seren incluídos no plan de recuperación que se deseñe para o curso 2020-2021 e, eventualmente, para as actividades de recuperación que se establezan para o período de vacacións.</p> <p>e) A proposta do informe individual de inclusión no plan de recuperación a que se refire o apartado anterior incluírá aqueles alumnos que fosen propostos con cualificación de suspenso aínda que, tras as consideracións xerais observadas na xunta de avaliación, obtivesen a nota de aprobado.</p>
<p align="center">Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Neste apartado, seguiranse os seguintes criterios:</p> <p>a) O exame será o instrumento de avaliación único e basearase na materia que foi impartida ata o momento da suspensión das clases presenciais o día 13 de marzo, sempre que a situación sanitaria o permita.</p> <p>b) A diferenza nos contidos impartidos entre os distintos grupos e os enfoques, nalgunha medida desiguais, que puideron ter as actividades do período non presencial, permiten a elaboración de diferentes exames ou a adaptación do exame común ás circunstancias de cada grupo.</p> <p>c) No caso dos alumnos que non puidesen desenvolver as súas tarefas no período non presencial, ademais dos resultados do exame poderase considerar no seu beneficio a realización de eventuais actividades de recuperación no período de vacacións.</p>
<p>Alumnado de materia pendente</p>	

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades

A procura das aprendizaxes do alumnado desenvolverase a través das actividades, tarefas ou exercicios que se propoñan a distancia. e terán as seguintes características:

- a) As actividades terán un carácter flexible no seu deseño e grao de esixencia. Esta flexibilidade significa que as actividades deben ser o suficientemente versátiles para adaptárense á diversidade de niveis de aprendizaxe, non prexudicarán o benestar dos alumnos por se presentaren excesivas ou con esixencias de especial dificultade e contemplarán as circunstancias materiais ou familiares no caso daquel alumnado que teña dificultades de acceso ás ferramentas informáticas.
- b) As presentacións en vídeo dunha crítica cinematográfica previstas para ser visualizadas na aula continuarán realizándose mo período non presencial. Pero ao alumnado con problemas de conectividade ou con problemas de aprendizaxe se lle permitirá substituír a presentación en vídeo por unha presentación con diapositivas e unha exposición oral por videoconferencia.
- c) Desenvolveranse actividades de **repaso e reforzo** dos contidos adquiridos nos dous primeiros trimestres (que desenvolven os estándares de aprendizaxe e competencias prescritivos), que realizarán no seu caderno, indicando a data correspondente, de xeito tradicional; nun documento dixital que permita a edición do texto ou mediante recursos interactivos de autoaprendizaxe e autoavaliación, así como actividades de comprensión lectora.
- d) **Actividades de recuperación:** a entrega dos exercicios, actividades e tarefas indicadas, dentro do prazo sinalado, serán valoradas como actividades de recuperación para o alumnado con algunha avaliación suspensa, xunto cun algunha outra actividade específica de recuperación.
- e) As **actividades de ampliación** serán propostas para aquel alumnado que na data da suspensión da actividade presencial tivese acadado un rendemento satisfactorio, co fin de estimular a súa aprendizaxe (de acordo cos estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles).
- f) As tarefas de lectura que foran programadas para a terceira avaliación neste nivel quedan suprimidas. Serán substituídas por actividades de comprensión lectora e comentarios de textos.
- g) No deseño das actividades non se obviarán as aprendizaxes vinculadas a competencias non directamente lingüísticas, que adquirirán consideración especial neste período. O profesorado do departamento observará a presenza e adquisición de habelencias especialmente relacionadas coas competencias de aprender a aprender, as dixitais e as vinculadas ao espírito

	<p>empresarial. Son aprendizaxes moi necesarias para realizar as actividades de aprendizaxe sinaladas e, nas circunstancias presentes, de moi importante consideración no momento de decidir a avaliación final do alumno e a súa promoción.</p>
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>A este departamento cónstalle que a singularidade dunha actividade docente non presencial que se desenvolve apenas a través da comunicación por medios telemáticos, presenta especiais dificultades para aplicar as medidas de atención á diversidade: os apoios ao alumnado con necesidades específicas, os reforzos e, de forma engadida, as atencións aos alumnos que non acceden aos medios informáticos necesarios. En calquera caso, o departamento seguirá as seguintes directrices:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Atención, como quedou dito, ao deseño versátil e adaptado das actividades que se programen. b) Seguimento das indicacións xerais que apunta a normativa das administracións educativas. c) Cumprimento das indicacións que derivan do plan establecido pola dirección do Instituto en relación coa comunicación cos alumnos e as súas familias. d) A información que se debe intercambiar cos tutores, o equipo de orientación e as profesoras de apoio. <p>Alén diso, a metodoloxía de traballo empregada foi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nun primeiro momento, conseguir os correos electrónicos dos diferentes grupos de alumnado para o establecemento da comunicación grupal. Contacto telefónico coas familias e cos rapaces, cando non foi posible a través do correo. b) Indicacións quincenais das tarefas, modos de realización, prazos de envíos... na Aula virtual, distribuídas en tres sesións semanais. c) Diariamente, consultas, aclaracións, resolucións de dúbidas e recepción das actividades a través do correo electrónico. d) Videoconferencias cos grupos ou individuais, de xeito puntual.
<p>Materiais e recursos</p>	<p>Neste terceiro trimestre cobran especial relevancia as ferramentas dixitais e os diferentes espazos virtuais, por medio dos que se está a manter o contacto alumnado /profesorado para dar continuidade ao proceso de ensino-aprendizaxe. Cabe citar aquí o uso da Aula virtual, ordenadores, tablets, móbiles, e aplicacións para a realización de videoconferencias, coma Webex ou Jitsi.</p> <p>Recursos interactivos con diferentes actividades interactivas de autoaprendizaxe e exercicios, que complementan ás actividades de reforzo, repaso, recuperación e ampliación tradicionais.</p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p>Establécense os seguintes mecanismos de información:</p> <p>a) O contido íntegro desta programación figurará na páxina web do centro dispoñible para os alumnos e as súas familias.</p> <p>b) O profesorado de Lingua castelá, a través dos mesmos medios telemáticos que utiliza para anunciar e facer seguimento das actividades deste trimestre, comunicará ao alumnado os elementos esenciais desta adaptación da programación e informará da súa dispoñibilidade para ser consultada.</p>
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.